

AVIZUL BĂNCII CENTRALE EUROPENE

din 13 aprilie 2011

cu privire la procedura de administrare a riscului de decontare aplicabilă sistemelor cu decontare pe bază netă

(CON/2011/35)

Introducere și teme juridic

La 21 februarie 2011 Banca Centrală Europeană (BCE) a primit din partea Băncii Naționale a României (BNR) o solicitare de emitere a unui aviz cu privire la un proiect de regulament privind procedura de administrare a riscului de decontare aplicabilă sistemelor cu decontare pe bază netă și facilitățile acordate de BNR în scopul fluidizării decontării în sistemul ReGIS (denumit în continuare „proiectul de regulament”).

Competența BCE de a emite un aviz se întemeiază pe articolul 127 alineatul (4) și articolul 282 alineatul (5) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și pe articolul 2 alineatul (1) a cincea liniuță din Decizia 98/415/CE a Consiliului din 29 iunie 1998 privind consultarea Băncii Centrale Europene de către autoritățile naționale cu privire la proiectele de reglementare¹, întrucât proiectul de regulament se referă la sistemele de plăți și de decontare. În conformitate cu articolul 17.5 prima teză din Regulamentul de procedură al Băncii Centrale Europene, Consiliul guvernatorilor adoptă prezentul aviz.

1. Scopul proiectului de regulament

- 1.1 Conform articolului 1, proiectul de regulament are două obiective principale. În primul rând, stabilește procedura de administrare a riscului de decontare aplicabilă sistemelor cu decontare pe bază netă care decontează în ReGIS², în cazul în care acestea nu dispun de propriile lor proceduri de administrare a riscului de decontare în ReGIS. În al doilea rând, prevede facilități acordate de BNR instituțiilor de credit participante la ReGIS în scopul fluidizării decontării în acest sistem.
- 1.2 BCE înțelege că proiectul de regulament urmărește să modifice cadrul național de reglementare privind procedura de administrare a riscului de decontare în ReGIS în contextul închiderii casei de compensare pe suport hârtie administrată de BNR.

¹ Ediția specială în limba română a *Jurnalului Oficial al Uniunii Europene*, cap. 1, vol. 2, p. 63.

² Conform Ordinului BNR nr. 34/2008 privind desemnarea sistemelor care intră sub incidența prevederilor Legii nr. 253/2004 privind caracterul definitiv al decontării în sistemele de plăți și în sistemele de decontare a operațiunilor cu instrumente financiare (Monitorul Oficial al României Partea I, nr. 61 din 25.01.2008), ReGIS este un sistem național de plăți în lei românești cu decontare pe bază brută în timp real, aflat în proprietatea și în administrarea BNR.

1.3 Proiectul de regulament cuprinde dispoziții în temeiul cărora instituțiile de credit eligibile pot beneficia de facilitățile acordate de BNR. Acestea includ: (i) facilitatea de lichiditate pe parcursul zilei, oferită prin operațiuni repo cu decontare în aceeași zi pe baza unor active eligibile pentru garantare; (ii) facilitatea de creditare credit lombard în care facilitatea de lichiditate pe parcursul zilei poate fi transformată la cererea instituției de credit în cazul nerealizării răscumpărării activelor utilizate în cadrul acesteia; și (iii) facilitatea de creditare pentru asigurarea decontării pozițiilor nete calculate în sistemele de plăți cu carduri. Pentru a fi eligibilă pentru accesul la facilitatea de lichiditate pe parcursul zilei sau la facilitatea de creditare pentru asigurarea decontării pozițiilor nete, instituțiile de credit respective trebuie să participe la sistemele ReGIS și SaFIR³, să nu fie suspendate din aceste sisteme și să fi încheiat cu BNR contractul-cadru pentru tranzacții repo cu decontare în aceeași zi (proiectul de model de contract este anexat la proiectul de regulament).

2. Observații cu caracter general

2.1 BCE ia notă de actualizarea cadrului național de reglementare prin intermediul proiectului de regulament. Siguranța și eficiența sistemelor de plăți reprezintă elemente esențiale pentru menținerea și promovarea stabilității financiare. Prin urmare, BCE acordă o importanță deosebită consolidării unui cadru juridic consecvent pentru asigurarea fluidizării decontării în sistemul ReGIS.

2.2 BCE remarcă faptul că legislația în acest domeniu trebuie să țină seama de standardele internațional acceptate care guvernează organizarea și funcționarea sistemelor de plăți, în special „*Core Principles for Systemically Important Payment Systems*” (Principii fundamentale pentru sistemele de plăți de importanță sistemică)⁴ și „*Business Continuity Oversight Expectations for Systemically Important Payment Systems*” (Cerințe de monitorizare pentru asigurarea continuității activității pentru sistemele de plăți de importanță sistemică)⁵, lăsând totodată entităților care oferă servicii de decontare posibilitatea de a include dispoziții suplimentare în procedurile lor de administrare a riscului de decontare și de a introduce măsuri mai stricte sau suplimentare în vederea asigurării siguranței operațiunilor. Totodată, BCE pornește de la premisa că operatorii sistemelor cu decontare pe bază netă trebuie să respecte standardele internaționale respective.

3. Observații specifice

3.1 Proiectul de regulament nu definește „sistemele de plăți cu carduri”, noțiune frecvent utilizată în proiectul de regulament. Pentru sporirea transparenței proiectului de regulament, precum și pentru a

³ Conform Ordinului BNR nr. 34/2008 și regulilor de sistem, SaFIR este un sistem de depozitare și decontare a operațiunilor cu instrumente financiare aflat în proprietatea și administrarea BNR.

⁴ *Committee on Payment and Settlement Systems* (Comitetul pentru sisteme de plăți și de decontare). *Core Principles for Systemically Important Payment Systems*, 2001. Disponibil pe website-ul Băncii Reglementelor Internaționale la adresa www.bis.org.

⁵ Disponibil pe website-ul BCE la adresa www.ecb.europa.eu.

permite participanților relevanți să înțeleagă în mod clar riscurile de decontare ale sistemelor de plăți cu carduri ar fi potrivită definirea explicită a noțiunii de „sistem de plăți cu carduri” sau includerea unei trimeri la definiția acestuia din dreptul național.

- 3.2 În plus, pentru a deveni eligibil pentru accesul la creditare în vederea administrării riscului de decontare, participantul compensator dintr-un sistem de plăți cu carduri ar trebui să încheie cu BNR contractul-cadru corespunzător modelelor de contracte-cadru prevăzute în anexele 2a și 2b la proiectul de regulament. În acest context, BCE constată că proiectul de regulament pare să limiteze eligibilitatea instituțiilor de credit pentru decontarea pozițiilor nete calculate în sistemele de plăți cu carduri la participanții compensatori din sistemele de plăți cu carduri operate de VISA Europe (anexa 2a) sau de MasterCard International (anexa 2b). Această limitare prevăzută în proiectul de regulament poate dezavantaja în mod disproporționat și fără o justificare obiectivă instituțiile de credit administrate de alte sisteme de plăți cu carduri, indiferent dacă sunt concurenți deja existenți sau noi operatori pe piață.

Prezentul aviz va fi publicat pe website-ul BCE.

Adoptat la Frankfurt pe Main, 13 aprilie 2011.

[semnat]

Președintele BCE

Jean-Claude TRICHET